

Implementatieplan NORA thema's

Samenhang en Actualiteit

Toelichting

De NORA Gebruikersraad heeft 2 februari j.l. ingestemd met het advies over de verbetering van de samenhang en actualiteit van de thema's die in de NORA zijn opgenomen.

Zie [Advies NORA thema's van Joanne Donker](#)

In dit implementatieplan is dat advies omgezet in concrete acties, met een planning en benodigd budget. Ook is aangegeven hoe de uitvoering van dit implementatieplan past binnen de werkzaamheden van het NORA Jaarplan 2021 en eventuele latere jaren.

Hieruit blijkt dat we -zonder de lopende werkzaamheden veel geweld aan te doen¹- het advies kunnen uitvoeren indien we dat over minimaal 2 jaren verdelen.

De totale inzet voor NORA Beheer is ingeschat op 212 uren in 2021 en 170 in 2022.

En de bijbehorende totale kosten worden ingeschat op EUR 23.700 in 2021 en EUR 17.000 in 2022.

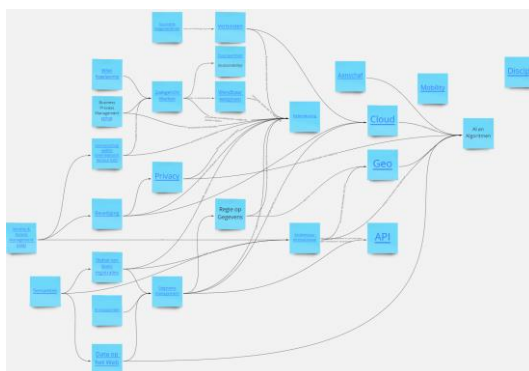
De inzet van andere betrokkenen dan NORA Beheer is aangegeven in uren per persoon. Die inzet komt voor rekening van betrokken organisaties, zodat de kosten niet op het budget van NORA Beheer drukken.

Bij de uitvoering wordt zo mogelijk gebruik gemaakt van een stagiaire op kosten van ICTU in het kader van haar rol als leer-en werkbedrijf, zodat de kosten voor NORA Beheer waarschijnlijk ca. EUR 7.500 lager uitvallen. De overige inzet is nodig vanuit de trekkers van de thema's en de leden van de expertgroepen van die thema's.

Hieronder is e.e.a. uitgewerkt qua activiteiten, betrokkenen, doorlooptijd, benodigde uren en kosten.

1. Zorg voor overzicht en samenhang van thema's in de NORA

We starten met het aangeven van de samenhang tussen thema's door het onderstaande overzicht uit het [MIRO-bord Thema's](#) in de NORA op te nemen via relaties tussen de elementtypen Thema en Generieke Functie.

¹ Om een deel van het benodigde budget vrij te spelen, wordt gedacht aan het laten vervallen van 1 van de 2 NORA Gebruikersdagen. Met het verbeteren van de samenhang van de thema's wordt de NORA gebruiksvriendelijker en worden de thema-communities aangespoord onderdelen sneller te actualiseren: dat is voor alle gebruikers van primair belang.

Op basis van de uitkomsten van de themabijeenkomst en de enquête met trekkers blijkt dat het grootste deel van de relaties te maken heeft met [Generieke Functies \(GF's\)](#).

In overleg met een paar trekkers die een goed beeld hebben van de relaties van hun thema met andere thema's, doen we daarom een voorstel voor de relevante Generieke Functies.

Daarna vragen we de trekkers van die andere thema's om daarop te reageren en die relatie(s) tussen de thema's te bekrachtigen.

Activiteit	Betrokkenen	Wanneer	Uren	Euro
Voorstel GF's van een thema	thema-trekker	vanaf maart	2 pp	
Bespreken met anderen	betrokken thema-trekker(s)	maandelijks	2 pp	
10 x Begeleiding en GF's opnemen in de NORA	NORA Beheer	maandelijks	40	4.000

We starten met de volgende 10 thema's in 2021: vanaf 1 maart, 1 per maand:

1. Semantiek
2. Gegevensmanagement
3. Cloud
4. Business Process Management (BPM)
5. Zaakgericht Werken
6. Identity & Access Management (IAM)
7. Beveiliging
8. Privacy
9. Regie op Gegevens (RoG)
10. Application Programming Interface (API)

In 2022 volgen weer 10 a 12 thema's.

Inzet NORA Beheer in 2022 derhalve ook 40 uur, met ca. EUR 4.000 kosten.

NB. Het overzicht van deze relaties in de NORA kan altijd door de trekkers worden bijgewerkt. NORA Beheer zal daartoe jaarlijks een verzoek sturen aan de thema-trekkers.

2. Borg dat nieuwe ontwikkelingen z.s.m. als thema worden uitgewerkt

CIO's blijken nu veel aandacht te hebben voor ontwikkelingen, waarvan diverse nog niet in de NORA zijn verwerkt als thema. Voorbeelden zijn onder andere data science, data analytics en self learning systems (dat laatste wordt momenteel in de NORA uitgewerkt onder het thema AI en Algoritmen). Dit heeft als gevolg dat de CIO-office voor deze ontwikkelingen de NORA (nog) niet kan gebruiken. Waar zij die informatie dan wel vandaan halen is niet bekend: er is niet 1 specifieke plek op het internet waar die informatie te vinden is, zeker niet toegespitst op de wensen vanuit de CIO-office c.q. ministeries.

Wellicht is het niet mogelijk om alle nieuwe ontwikkelingen en trends te achterhalen en/of vast te leggen in de NORA. Van belang is dat de meest relevante trends van het moment wél in de NORA komen te staan.

Vanuit NORA Beheer zal in elk geval jaarlijks, ter voorbereiding van het Jaarplan, bij de NORA Gebruikersraad navraag worden gedaan welke thema's volgens de leden met prioriteit uitwerking behoeven.

Activiteit	Betrokkenen	Wanneer	Uren	Euro
Jaarlijks voorstel voor nieuwe thema's	NORA Beheer	september	8	800
Bespreken met NORA Gebruikersraad	NORA Beheer	september	1	100
Verwerken in het Jaarplan	NORA Beheer	september	1	100

3. De actualiteit van thema's aangeven

Het idee is om bij elk thema, bovenaan bij de thema-pagina, aan te geven wat de actualiteit is c.q. welke door-ontwikkeling gepland staat.

Vanuit NORA Beheer zullen we een voorzet doen in hoeverre we nu inschatten dat een thema actueel is. We denken daarbij aan indicaties als Actueel, Laatste wijziging was per x voor ..., Vernieuwing c.q. aanvulling is voorzien per x voor ..., of Is in ontwikkeling.

Daarna vragen we de trekkers een reactie te geven op die indicatie. Hierbij gaan we meteen na welke eventuele door-ontwikkeling nog gewenst c.q. voorzien is voor dit thema.

Activiteit	Betrokkenen	Wanneer	Uren	Euro
Voorstel actualiteit van de 24 thema's	NORA Beheer	april	4	400
Reactie geven op het voorstel	betrokken thema-trekker	april – mei	1 pp	
24 x bespreken met de thema-trekker	NORA Beheer	mei - juni	24	2.400

Het aangeven van de actualiteit van thema's is gerelateerd aan de activiteiten 4 (het regulier actueel houden), 5 (specifieke sessies organiseren om te actualiseren) en 6 (raakvlaksessies om de relaties tussen thema's te actualiseren).

4. Borg de actualiteit van de bestaande thema's

De bedoeling is dat elke thema-trekker met zijn bijbehorende expertgroep in staat is om hun thema in de NORA actueel te houden. Om dat te borgen gaat NORA Beheer jaarlijks met elke thema-trekker in overleg om te bespreken op welke wijze het thema door hen actueel wordt gehouden en wel of geen beroep wordt gedaan op het ondersteunende budget en/of hulp van NORA Beheer.

Activiteit	Betrokkenen	Wanneer	Uren	Euro
24 x bespreken met de thema-trekker	NORA Beheer	juli – augustus	24	2.400

5. Organiseer met regelmaat bijeenkomsten om het thema actueel te houden

Door actuele ontwikkelingen binnen het eigen thema te delen, kan het thema beter up-to-date worden gehouden en zal dat beter aansluiten op de behoeften van de doelgroep/gebruikers van de NORA. Ze blijven dan goed geïnformeerd over hun vakgebied.

Uit ervaring blijkt dat als de thema-trekker (twee-)maandelijks bijeenkomsten met de expertgroep organiseert, dat dat afdoende is om het thema actueel te houden en tevens ook landelijke bekendheid te geven. Denk bv aan het thema [IAM](#).

De thema-trekker doet er daarom goed aan enkele leden van de expertgroep zich expliciet te laten uitspreken om de inhoudelijke uitwerking van het thema op zich te willen nemen. De rest van de expertgroep kan dan de rol van reviewer en meezer op zich nemen. De tijd van experts is immers altijd zeer beperkt.

Vanuit NORA Beheer is per thema jaarlijks EUR 5.000 budget beschikbaar voor het laten organiseren van bijeenkomsten met de expertgroep en de achterban om het thema te actualiseren. Daar wordt nu overigens nog slechts beperkt gebruik van gemaakt.

Activiteit	Betrokkenen	Wanneer	Uren	Euro
Organiseer thema-bijeenkomsten	thema-trekker	(2)maandelijks	96 pp	
Potentieel 24 x beroep op ondersteunend budget	thema-trekker, expertgroep		32 pp	120.000
4 x ondersteuning vanuit NORA Beheer: 8 uur / thema	NORA Beheer	2021	32	3.200
8 x		2022	64	6.400

Op de ondersteuning vanuit NORA Beheer zal waarschijnlijk langzaam aan een groter beroep worden gedaan. We schatten in dat het ca. 4 thema's zullen zijn in 2021 en 8 in 2022. Vanaf 2023 en verdere jaren zal dit onderdeel kunnen uitmaken van regulier beheer van de NORA.

6. Bouw actief aan een expert-community voor het beheer van een thema

Om goed kennis te kunnen delen is belangrijk dat een gebruiker van de NORA snel kan achterhalen wie expert is voor een bepaald thema en hoe je contact kan opnemen met die expert.

Vanuit NORA Beheer gaan we via de thema-trekkers na welke medewerkers hebben meegeholpen met het opbouwen van het thema en daarna zullen we die personen benaderen met het verzoek of ze zich als gebruiker in de NORA willen registreren met hun naam en e-mailadres, en ook hun expertise-gebieden (thema's of deel-onderwerpen daarvan).

Het thema Identity & Access Management (IAM) zal hierbij als voorbeeldfunctie dienen, aangezien bij dit thema al een start is gemaakt met het opbouwen van een expert-community. Per deelonderwerp is aangegeven welke personen expert zijn.

NORA Beheer zal vóóraf het NORA Kennismodel moeten laten aanpassen, opdat we relaties tussen experts en de thema's en deel-onderwerpen kunnen registreren en ook overzichten kunnen tonen van experts per thema c.q. deel-onderwerp en thema's c.q. deel-onderwerpen per expert. Zie hiertoe activiteit 8.

Activiteit	Betrokkenen	Wanneer	Uren	Euro
24 x bespreken met de thema-trekker	thema-trekker	april – mei	1 pp	
Benaderen leden expertgroep: 4 x 2 uur / thema	NORA Beheer	2021	8	800
8 x		2022	16	1.600
Registreren als gebruiker van NORA en met expertise		april – juli	1 pp	

7. Organiseer met enige regelmaat raakvlaksessies tussen thema's

We weten inmiddels dat er vele relaties zijn tussen de verschillende NORA thema's. Maar welke zijn nu het meest van belang om te onderkennen en met elkaar te delen?

Uit de enquête die onder de thema-trekkers is gehouden, is gebleken dat draagvlak bestaat voor het organiseren van enkele raakvlaksessies waarin wordt verkend welke relaties van belang zijn tussen enkele specifieke thema's. Enkele expertgroepen van thema's gaan dan met elkaar samenwerken om daaruit nieuwe inzichten te verkrijgen in de thema's. Bijvoorbeeld welke overeenkomsten bestaan of welke ontwikkelingen binnen deze thema's gaande zijn. Dit is dus gericht op thema's die daadwerkelijk raakvlakken met elkaar hebben en waar relevante ontwikkelingen plaatsvinden.

De agenda van zo'n raakvlaksessie is dan bijvoorbeeld:

1. Actuele ontwikkelingen op het vakgebied delen (door een ieder die iets wil inbrengen)
2. Samen aan de slag met het uitdiepen van de relatie tussen de thema's, iets DOEN ! (dat kan direct in de NORA via overlegpagina's ed, zoals thema IAM dat regelmatig doet, of bijvoorbeeld eerst via MIRO of via een document delen in bv een MS sharepoint-omgeving)
3. Actiepunten bepalen voor het vervolg

Zo'n raakvlaksessie kan NORA Beheer -in samenwerking met de betreffende thema-trekkers- organiseren.

Door het stimuleren en coördineren van de samenwerking tussen de thema's, wordt ook de actualisatie van thema's gestimuleerd.

Activiteit	Betrokkenen	Wanneer	Uren	Euro
2 x voorbespreking met een thema-trekker	NORA Beheer	juli + september	8	800
Raakvlaksessie	thema-trekker, expertgroep	augustus + oktober	2 pp	
2 x voorbereiding en begeleiding	NORA Beheer	augustus + oktober	32	3.200

8. Pas de NORA-wiki aan om de informatie van thema's goed te kunnen publiceren

Gezien bovenstaande wensen, zal het NORA Kennismodel op de volgende onderdelen moeten worden aangepast:

- a. Relaties leggen tussen thema's onderling, op basis van Generieke Functies;
- b. Een totaal-overzicht publiceren van de relaties tussen thema's (bij voorkeur onderaan de pagina);
- c. Daarnaast per thema een overzicht publiceren met andere thema's (bij voorkeur onderaan de betreffende thema-pagina);
- d. Relaties leggen tussen NORA gebruikers (geregistreerd met naam, e-mailadres) en thema's en/of deel-onderwerpen;
- e. Overzichten publiceren van de relaties tussen gebruikers en thema's en/of deel-onderwerpen:
 - vanuit de gebruiker (bij een nog nader te bepalen pagina, bv NORA community pagina),
 - vanuit een deel-onderwerp (bij de betreffende deel-onderwerp-pagina) en
 - vanuit een thema (bij de betreffende thema-pagina).

Deze aanpassing zullen worden gedaan door ArchiXL, de technisch beheerder van de wiki, en zijn via een offerte ingeschat op EUR 3.000,-

Activiteit	Betrokkenen	Wanneer	Uren	Euro
Bespreken wensen met ArchiXL	NORA Beheer	februari	4	400
Doorvoeren wijzigingen in de wiki	ArchiXL	maart		2.500
Testen en ruchtbaarheid geven aan de wijzigingen	NORA Beheer	april	16	1.600

Bovenstaande is samengevat in het volgende overzicht:

Overzicht implementatieplan 2021

NB. de jaren 2022 en verder zijn niet tot op dit detail uitgewerkt

Activiteit	Betrokkenen	Uren	Euro	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
1 Overzicht en samenhang geven van thema's															
Voorstel GF's van een thema	thema-trekker	2 pp													
Bespreken met anderen	betrokken thema-trekker(s)	2 pp													
10 x Begeleiding en GF's opnemen in de NORA	NORA Beheer	40	4.000			1 ^e	2 ^e	3 ^e	4 ^e	5 ^e	6 ^e	7 ^e	8 ^e	9 ^e	10 ^e
2 Nieuwe ontwikkelingen uitwerken als thema															
Jaarlijks voorstel voor nieuwe thema's	NORA Beheer	8	800									X			
Bespreken met NORA Gebruikersraad	NORA Beheer	1	100									X			
Verwerken in het Jaarplan	NORA Beheer	1	100									X			
3 De actualiteit van thema's publiceren															
Voorstel actualiteit van de 24 thema's	NORA Beheer	4	400				X								
Reactie geven op het voorstel	betrokken thema-trekker	1 pp					X	X							
24 x bespreken met de thema-trekker	NORA Beheer	24	2.400					X	X						
4 Het actueel houden van thema's borgen															
24 x bespreken met de thema-trekker	NORA Beheer	24	2.400							X	X				
5 Bijeenkomsten om thema's te actualiseren															
Organiseer thema-bijeenkomsten (4 thema's)	thema-trekker	96 pp			X		X		X		X		X		X
Actualiseren thema	expertgroep	32 pp			X		X		X		X		X		X
4 x ondersteuning vanuit NORA Beheer: 8 uur / thema	NORA Beheer	32	3.200												
6 Expert-communities voor thema's															
4 x bespreken met de thema-trekker	thema-trekker	1 pp					X	X							
Benaderen leden expertgroep: 4 x 2 uur / thema	NORA Beheer	8	800				X		X		X		X		
Registreren als gebruiker van NORA en met expertise		1 pp					X		X		X		X		
7 Organiseren van enkele raakvlaksessies															
2 x 4 uur voorbespreking met een thema-trekker	NORA Beheer	8	800							X		X			
Raakvlaksessie	thema-trekker, expertgroep	2 pp									X		X		
2 x voorbereiding en begeleiding	NORA Beheer	32	3.200								X		X		
8 Aanpassen van de NORA wiki															
Bespreken wensen met ArchiXL	NORA Beheer	4	400		X										
Doorvoeren wijzigingen in de wiki	ArchiXL		2.500			X									
Testen en richtbaarheid geven aan de wijzigingen	NORA Beheer	16	1.600				X								
	totaal NORA Beheer	212	23.700												